

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 évre 6 pengő, félévre 3 pengő
 res szám ára 15 fillér
 re egész évre 10 pengő.

Főszerkesztő: GYALLAY DOMOKOS
 Főmunkatársak:
 Dr. Szász Ferenc, Dr. P. Jánosy Béla.
 Felelős szerkesztő: Dr. Parádi Ferenc
 Felelős kiadó: Tóth Kálmán.

Laptulajdonos: MINERVA R. T.
Megjelenik minden szombatot,
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Kolozsvár, Brassai-utca 5. szám

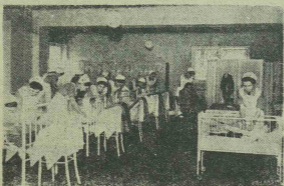
Zöldkereszt – népegészség.

Magyar Nép falun lakó olvasóközönsege bizonyára vagy olvasta a Zöldkeresztet emlegetni, anélkül, mögötte rejő mozgalmat közelebbről ismerne. Ez a legáltalánosabb mozgalmat jelenti, amit Magyarországon isztendő óta megindítottak, mert ez a mozgalom magyar falu népének egészségügyét karolja fel. A szentes mozgalom tehát a magyar népegészség rendkívül és fontos feladatainak megoldásával foglalkozik nyelvi alapon. Magyarországon már évtizedekkel ezelőtt voltak ugyan egészségvédelemmel foglalkozó in-

nagyserű munkát erre a célra gondosan kiképzett védőnők és ápolónők végzik megfelelő orvosi ellenőrzés mellett. A védőnő és ápolónő valóságos védőangyala az ilyen egészségházaknak. Az anyaországban tizennygy évvel ezelőtt kezdték meg a szervező munkát és ma már a zöldkeresztes mozgalom nemzeti ügyvé nemesedett és reményünk lehet, hogy az erdélyi részekben is mielőbb érezettni fogja áldásos hatását.

Mi erdélyiek azonban kissé büszkéek vagyunk arra, hogy ez a mozgalom nem egészen ismeretlen nálunk. Nem mi talál-

unk fel, de az anyaország-beli mintára erdélyi szociális missziós nővéreink néhány évvel ezelőtt Csíksomlyón felállították Erdélyben az első egészségházakat, mely főként a csecsemőápolás terén van felbecsülhetetlen hasznára a Székelyföld anyjának. Az anyaországi „zöldkeresztesek” ép így áldozatos munkát végeznek.

Zöldkeresztes ápolónők falusi csecsemőket gondoznak.

számbeli növekedését végetesen befolyásolhatja. E tekintetben elég Franciaországra mutatnunk, melynek népessége évenként apadt részben a gyermekhalandóság, részben pedig a születések hiánya miatt. A nagy katonai őrszemelés kinyitotta a francia nép szemét, s a vezetőknek ma már legnagyobb gondját a fiatal francia nemzedék képezi.

Ez a zöldkeresztes mozgalom egyik leghatalmasabb gúája a gyermekhalandóságnak is, melynek nagy arányszáma egy nemzet

számbeli növekedését végetesen befolyásolhatja. E tekintetben elég Franciaországra mutatnunk, melynek népessége évenként apadt részben a gyermekhalandóság, részben pedig a születések hiánya miatt. A nagy katonai őrszemelés kinyitotta a francia nép szemét, s a vezetőknek ma már legnagyobb gondját a fiatal francia nemzedék képezi.

A zöldkeresztes mozgalom a népnek javára van, s a bábá illeti azokat, akik ezt a mozgalmat áldozatos léte szolgálat, mert tisztában vannak azzal, hogy igazi nemzetmentő munkát végeznek.

EGYETEMI KÖNYVTÁR
 264 - 1941.
 KOLOSZVÁR

MAGYAR KÖZÉLET.

Székeyi hitvallás a magyar fajtság mellett.

A vasgárdista gyilkosság szánalmas áldozata: Jorga Miklós román történetíró termelte ki azt a történelmi bolondgombot, hogy a székelyek elmagyarosított románok. Ezt az ostobaságot azóta is többször tudományosan megcáfolták, ez azonban nem akadályozza a román kormányt, hogy koronként újból fel ne melegítse ezt a poshadt történelmi káposztát, s fel ne találja a lehetetlenbe is kapaszkodó román közvéleménynek.

A román kormánynak erre az újabb hazudozására méltó választ adott a székeyiség Marosvásárhelyt tartott nagy népgyűlésén, ahol mintegy 50.000 ember tüntetett január 19-én székeyisége mellett. Több mint ötven székely közösgéből jöttek be tömegesen a székeyiség fővárosába az ez alkalomból rendezett népgyűlésre, s izzó lelkesedéssel hallgatták a gyűlés szónokainak beszédeit, akik felháborodással tiltakoztak a román kormány hazug állítása ellen, mely a külfölddel akarja elhitetni, hogy ezt a területet jogtalanul szakította el a bécsi döntés Romániától. A gyűlés végén pontokba foglalt határozatot hoztak, melynek lényegesebb és kiemelkedőbb részeit az alábbiakban közöljük:

1. Felháborodással utasítjuk vissza azt a történelmi hamisítást, mintha Udorhely, Csik, Háromszék és Marostorda székely népe nem magyar, hanem elmagyarosított román volna. Egy emberként kiáltjuk országhatárunkon át a világ művelt nemzeti fiáébe, hogy ez az állítás a történelem egyik legnagyobb hazugsága, amelyet a Balkánok csak abban a sarkában terjesztenek, amelyet úgy hívnak, hogy Románia.

2. A föld, amelyen mi lakunk, a nyugateurópai román katolicizmusnak és evangéliumi kereszténységnek és kultúrának legelemből ősedbástája. A mi vérünk a dunántúli és alföldi magyar vére, nyelvünk a magyar nyelv legtisztább és legamatosabb nyelvjárása. Egy világhős romjain, négy esztendei hőies és győzelmes harcok pillanatai eledele árán, egy beestelen békeparancs és zsidó árulás jussán kiterjeszthette reánk Románia 22 esztendei, számunkra mindig gyűlölt és utált, orkoldestelen, erőszakon nyugod uralmát, de tudják meg a román hazugságok és hóbortok terjesztői, hogy mostantól fogva részen leszünk. Hazugságaitera igazsággal, fegyvereikre fegyverrel ütünk vissza.

3. Isten rendeléséből és királyaink parancsából állunk itt másfélezedő óia, hogy testünkkel álljunk ért a Kárpát-medence e kapujában. Öseink vállalták ezt a nehéz, véres sorsot, ez a „ővönnyós” átal, mi pedig kinyilatkoztatjuk, hogy e sorsot ma küldetésünknek ismerjük fel és ezt a szent küldetést: a Szent-istváni-Magyarország keleti védelmét magunknak valljuk és utolsó ocspp véreinkig vállaljuk.

4. Rösen és köszen állunk arra, hogy az új rakon túl maradt és emberetlen módon győzött véreinkért ha kell, a kardot is kivátsuk, s ez honvédelmi kormánytól fegyverri kérünk, de ki állunk arra is, hogy a beesületes szándékkal és felénk nyugtató békeajánlat egy jó szomszéd viszony roményiségében sérfiasan elfogadjuk és szorítsuk, mert magyarok vagyunk.

5. A nagygyűlés tántoríthatatlan küségét nyújtja a legfőbb Hadur, az első magyar ember, bányai vitéz HORTHY Miklós kormányzó úr. Teljes és örökien a bizalmunk TELEKI Pál és mánya iránt.

6. Végül kijelentjük, hogy minden tánozóda karunk, pénzünk, munkánk, vérünk, hitünk, me és fiaink bármely pillanatban ha kell, a hon magyar hadseregé.

Az Erdélyi Párt Erdélyé

Az erdélyi képviselői pártot alakítottak, hogy különleges érdekeinek védelmében a kormány támogatására legyenek. Ennek az általános segítség elynek gyakorlati térre vitelét célozta az a pes értekezet, melyet e hó 19-én a párt központi lysiségében tartottak. Az értekezet szónokai a mennyien erdélyi képviselői voltak, akik külföld oldalról világozták meg azokat a szákségletek, melyek sürgös kielégítést kívánnak, s azokat a feltételeket, amelyekhez a legközelebbi jövőendő munkaszabni kell. Elismeréssel és megnyugvással lehet a magyar tisztviselői ügye, az erdélyi magyar nyelvügy és valóban közérdeklő kérdésekkel foglalkozni. Ezek között szerepelt az erdélyi magyar, esküvő tett tisztviselői ügye, a román uralomtól átvesztett magyar tisztviselői fizetése, az erdélyi magyar nyelvügy, s ugyanígy a menekült, illetve a román kormánytól áthelyezett magyar köztisztviselői ügye. E kérdéskör mellett beható megvitatás alá került a román adófizetési rendszer felülvizsgálása is, s a román kormánytól a gazdasági és gazdasági élet szabályozására kiadott törvényt és rendelkezéseket, hogy a közérdeklő magyarországi elfoglaltasság helyét Erdély gazdasági életében.

Üzenet az erdélyi ifjúságnak.

A magyar nemzeti számvetésben nagy tételként szerepel az erdélyi magyarság. Számolnak azszal, hogy az ország legföltettebb területét lakja, ahol gazdasági, katonai, népességi érdekek kapcsolódnak szoros egységbe.

Azóta, hogy ez a terület megint magyar igazgatás alá került, minden tervezettségnek főtárgyává lett. A tervekbeli gazdasági és közlekedési téren sok megálósult már, a népesség elosztásának kérdése is állandó tanulmányozás tárgya, gondolatok vetődnek föl arra nézve, hogyan lehetne Erdély népölöslegét enyérhez juttatni s egyuttal városokban gyártelekeken ugy elhelyezni, hogy a nemzeti érdekek is kilégüljenek.

De folynak az előkészületek a visszakerült Erdély katonai megszervezésére is. Azt hisszük, ebben a kérdésben fog legnagyobb szeretettel és megértéssel egymásra találni a szabad és fölzsabadított területek ma-

nak a katonának is testben, lélekben változnia kell, hogy a mai követelményeknek megfeleljen. A kiképzést ma már nem lehet pár év alatt végrehajtatni; zsenge ifjuktól készülni kell a honvédelmi kötelességek teljesítésére.

Ezt az előkészítő, nevelő munkát végezte az anyaországban két évtizeden át a *levente-intézmény*. Most ezt az intézményt Erdélyben is meg fogja valósítani a katonai hatóság és pedig a legföltétebb formában, vagyis mindazon tanulságoknak a figyelembevételével, amelyek az anyaországban kialakultak.

Nemsokára tehát Erdélyben is szájról-szájra fog hangzani a levente szó. A levente-intézmény pedig a városok és falvak életébe egyformán bele fog kapcsolódni. Erre nézve hivatalos helyről szól az alábbi üzenet Erdély ifjúsághoz:

Budavárában az országos leventeparancsnökság

A leventektató a fegyver részeit magyarázza az ifjásnak.

gyarsága. Ez az egymásra találás, egymá ra ismerés már a bevonulás alkalmával fényesen megnyilatkozott: a honvédsereg páratlanul lelkes fogadtatásban részesült Erdély területén. Viszont a hadsereg a falvak legegyszerűbb népe iránt is, őszinte testvéri szeretetet tanusított.

Az meg éppen országos lelkesedést keltett, hogy az erdélyi magyar ifjúság olyan nagy buzgósággal sietett magát fölvetelni a hadsereg kötelékébe.

Mindzek érthetővé teszik, hogy ma egyik legnagyobb és legkedvesebb magyar gond: miként lehetne az erdélyi magyarság testi, lelki képességeit a lovmagasabb mértékben kiképezni s ezzel az ország honvédelmének szolgálatába állítani.

A katonai kiképzés ma már minden országban másként folyik, mint az előző nagy háboru előtt. Megváltoztak a fegyvernemek, a felszerelés legfontosabb részei, a csapatmozdulatok módjai és eszközei. Magá-

gy tervezői, hogy ez év szeptember hónapjának első napján Erdély felszabadult területein is megindítja a leventemunkát. Ennyi időre van szükség ugyanis, hogy a leventecsapatok parancsnokait kiválasszák, őket a leventecsapatok vezetésére kiképezzék, hogy a leventeköteles ifjúságot számbavegyék és csapatokba szervezzék. A vezetőség ugy akarja, hogy az erdélyi csapatokat erdélyi parancsnokok vezessék. Ezek a román világban nem tanulhatták meg a leventeszabályokat és így alapos kiképzésre van szükségük. Őszig tehát szervezéssel és készülődéssel fog eltelni az idő. Az anyaországbeli leventecsapatok azonban nem akarnak várni addig és azt tervezik, hogy tavasszal látogatást tesznek erdélyi testvéreiknél, a leendő erdélyi leventéknel. Több leventeszázad készül arra, hogy Erdély városiba és falvaiba elvigye a leventezászlót és az anyaországbeli levente testvérek udvözlését. (Gy.)

A „Magyar Nép” külpolitikai szemléje.

Amerika lázasan fegyverkezik. Nem lehet letagadni, hogy az angolbarát Roosevelt amerikai elnök mind gyorsabb tempót diktál országának a fegyverkezésben. Legutóbb is több mint 300 millió dollár újabb hitelt kért a törvényhozástól hajók építésére. Amerika hivatalos vezető politikusai természetesen nem mulasztják el lépten-nyomon a hiszékeny amerikai közvéleményt teletölteni azzal, hogy Németország tulajdonképpen nem Anglia, hanem Amerika ellen harcol. A haditengerészet minisztere csak nemrég jelentette ki, hogy ha Angliát leverik, Amerika husz évig egyebet nem tesz, mint fegyverkezni. Vannak azonban tárgyilagosabb politikuskok is, akik egyenesen az elnök fejére olvassák, hogy vezetés az, amit az elnök tesz. Így Wehler szenátor, egyik erős ellenzője a háborús beavatkozásnak, a napokban úgy nyilatkozott, hogy Roosevelt elnök Amerikát ugrászerűen viszi a háborúba, mert Anglia most már nem csak hadianyagot, hanem pilótákat és tengerészeket is kér. Pedig Németország semmi egyebet nem akar, csak azt, hogy Anglia teteletlen félsége ne zárja el tőle a tengereket, s ne tartson méltatlan nélkülözésben egy százmilliós népet. Az amerikai elnök, akit napokan ezeltől iktattak be negyedszer az elnöki székbe, rövidesen tapasztalni fogja, hogy az erőszakolt segítséggel elkésett, mert Németország nem beszél, hanem cselekszik.

Béke Délkelet Európában. Rendkívüli figyelmet érdemel a tengelyhatalmaknak az a határozott szándéka, hogy itt délen, a Balkán minden körülmények között meg akarják őrizni a békét. Ebben a körülményben két igen fontos szempont rejlik. Egyik az, hogy a Balkán és a térszomszédos államok népei mentesülnek a most dúló háború szörnyűségeitől, ami már magában véve akkora jófelmény, amiről a tengelyhatalmaknak sohase lehetünk eléggé hálásak. A másik szempont az, hogy az európai béke legfontosabb biztosítóka a nyugati Délkelet-Európa. Ez a terület az a hatalmas gát, mely a tengelyhatalmak gondos őrködése folytán elzárja a háború kiterjedését kelet felé. S amíg Németország és Oroszország közti a mostani kitűnő politikai és gazdasági viszony fennáll addig is a béke erőszakos megzavarástól nem lehet tartani, Anglia ezirányú kísérletei eddig csufos kudarcot vallottak. De még kevesebb reményegző lehet a béke megzavarásián, ha a Földközi tenger irányáért most vívott harcok során innen is végleg kiszorul, ami már alig lehet kétséges. A német és olasz hadihajók és bombázó repülőgépek itt is elvágják a maguk eredményes munkáját. Délkeleten esend van és nyugalom, s ez kézzelfogható bizonyítéka annak, hogy a közös hadicél: Anglia leverése, nem tér le az eredeti iránytól.

Külföld

A német-francia viszony tisztázása.
A francia kormány átalakulása közlekedést jelent Németországhoz. Az események arra mutatnak, hogy a francia-német viszony tisztázására irányuló kérdések rövidesen megoldást nyernek.

Norvég újságírók foglalkoznak Erdély visszatérésének jelentőségével.
Egy oszlopi újság részletesen foglalkozik Erdély visszatérésének jelentőségével. Az értékes tanulmány történelmi visszapillantással kezdődik és gazdasági, politikai s népi alapon bizonyítja, hogy Magyarországnak joga van Erdélyhez. A nagyjelentőségű cikket több vidéki norvég lap is átvette.

Német-olasz kereskedelmi tárgyalások.
Február első napjaiban fontos német-olasz kereskedelmi tárgyalások kezdődnek. Rómába 36 tagú német bizottság utazik.

Svédország semleges maradt!
A svéd miniszterelnök a parlamentben kijelentette, hogy Svédországnak továbbra is szigorúan semlegesnek kell maradnia.

Anglia közlekedési hálóját felújítják.
Az Északamerikai Egyesült Államokban Anglia helyzetét napról-napra sötétebbnek látják. Hiú szerint a legutóbb megszavazott törvény elfogadását is azért siettetik, mert Anglia helyzete minden pillanatban válságossá válhatik, tekintettel arra, hogy a legközelebbi időben teljesen hálóját felújítani lehet. Érdekes fénvet Anglia helyzetére Churchill kijelentette, hogy Anglia óriási veszély előtt áll. Beszédét azzal fejezte be, hogy Anglia az Északamerikai Egyesült Államok segítségével reménykedik.

Roosevelt kiküldöttje Belgrádban.
Donovan, Roosevelt amerikai elnöknek személyes képviselője meglátogatta az összes balkáni államok fővárosait. Jelenleg éppen Belgrádban tartózkodik, ahonnan bír szerint né-

hány napra Budapestre is felutazik. A kiküldöttet a Balkánon kisebb babesért érte. Ugyanis Görögországban ismeretlen teljes összeg értékes iratokat elloptak. Donovan így utólevél nélkül érkezett Jangoszlóvába.

Új zsidótörvény Bulgáriában.
Most jelent meg a bulgáriai zsidótörvény. Eszerint Bulgáriában zsidónak számít az, akinek anyja, vagy apja zsidó, kivéve, ha a zsidó szülő 1940 szeptember 1. előtt megkezesztelkedett és a félzsidó származású gyermek születésétől kezdve keresztény egyház tagja. A bolgár törvény tehát sokkal kedvezőbb a zsidókra nézve, mint általában az európai államok hasonló törvényei. A bolgár törvény szerint a zsidók fontos gazdasági vállalkozásokban csak 49%-ban szerepelhetnek. A zsidók nem tarthatnak keresztény nőcséleket, nem köthetnek keresztényül házasságot, és a törvény életbeléptetésétől kezdve csak állami engedéllyel költözhetnek más helységebe.

Hitler és Mussolini találkozása. A német vezér és a Duce a közeljövő összes kérdéseinek megbeszélésére ismét találkoztak. A megbeszélés eredményeit majd csak akkor látjuk meg, amikor a két tengelyhatalom újabb esekévébe kezd. Az előző évben is a két államvezető találkozásai előzték meg a nagyobb eseményeket, mint például a norvég hadjáratot, a nagy nyugati német támadást, az olaszok belépését a háborúba, a német-francia fegyverszünet megkötését és a görög háborút. Európa ezért mindig feszült figyelemmel kíséri a Hitler és Mussolini személyes találkozásait követő napokat.

Menekülnek Romániából a vasgárdisták. Bulgáriából érkezett hírek szerint azok a vasgárdisták, akik mint az utóbbi hetekben számos román kényszerült elhagyni az országot, — most maguk is tömegesen menekülnek. A vonatokat mindenütt ellenőrzik, a bulgár határon a román határőreket megkötözték, s így több szakasában levő vasgárdista csoportot elfogták, vagy agyonlőtték, de igen soknak sikerült át-szöknie bulgár területre. Ezeket a bulgár hatóságok internálták.

Korszerű fegyverek a romániai utcai harcokban. A Bukarestben és más romániai városokban lefolyt utcai harcokban a vasgárda teljesen korszerű fegyverekkel küzdött a rendszerinél csapatokkal szemben. A vasgárda tankokkal ágyúkkal és géppuskákkal felfegyverezve hevesen lövöldözött a katonaságra és rendszeres ostrom útján hódította meg a középületeket. Egyes helyeken a vasgárda a középületek ablakaiból, ajtóiból és butoráiból emelt torlaszok mögül lövöldözött a katonaságra. Ez azazl magyarázható, hogy a vasgárdistákhoz a rendőrség, a csendőrségnek és a katonaságnak egyes alakulatai is csatlakoztak teljes felszerelésükkel.

Nagy fosztogatások voltak Romániában. Mialatt a vasgárda lázadó csoportja és az Antonescu tábornokhoz hű katonaság között utcai harcok folytak, Bukarestben és a vidéki városokban a harcok tömegek több üzletet fegyveresen megtámadtak és teljesen kifosztottak. Különösen

sokat szenvedtek az ékszerüzletek, amelyeknek egész készletét szétbördítették a fosztogatók. Miután a rend nagyjából helyreállt, rendelet jelent meg, hogy randzok, akiknek birtokában vannak rablott tárgyak, azokat azonnal szolgáltatassák be. Több helyen házkutatásokat tartottak és miután gyanus eredetű tárgyakat találtak, számos letartóztatást fogadosítottak. A vasgárdisták bukaresti és vidéki otthonaiban több vagon rablott holmi volt felhalmozva.

A német katonaság nem vett részt a romániai polgárháborúban. Bukarestből érkezett hírek szerint a Romániában tartózkodó német „Tanacsapatok” teljesen semleges magatartást tanúsítottak a bukaresti és vidéki utcai harcok alatt. A német tiszték és közlegények sehol sem avatkoztak a küzdelembe, hanem a leghevesebb golyózápor közben is hidegvérrel közlekedtek az utcákon. Csak egy esetben történt meg, hogy egy német tisztet egy eltévedt golyótól a lábán megsebesült. Ekkor két német gépesített szakasz figyelmeltetésül végigvonult a veszélyeztetett utcákon, mire a lövöldözés azonnal megszűnt.

Horia Sima vasgárdista vezető körözik. Antonescu román államvezető a vasgárdistáktól visszahódított román vidékben kiállványt intézett a román néphez. Ebben őles szemrehányást tesz a vasgárdának, hogy az ségycen hozott az országra. Bejelentette, hogy a legérdeylesebben lépett fel a rendbontók ellen, amely fellépésnek számos halálos áldozata van. Horia Sima és a vasgárda több vezetői ellen körözlevelet adott ki és ellenük statáriálisan fog eljárni. Különb Románia továbbra is „legionista” állam marad, de a szélsőséges elemek kizárásával. Egyes hírek szerint Horia Simát elfogták és már agyonlőtték, más hírek szerint pedig fogságából megszökött és Brassó felé menekült. Több vasgárdista vezető, így Gróza munkásvezér is az utcai harcokban elesett.

Több mint egymillió levelet írtak a hadifoglyok. Genf, svájci városban a világháborúban is ugynevezett hadifogoly-hivatall állítottak

PANIFER kenyérsütőpor

Foszlik, puha és szapora lesz a kenyere, ha „PANIFER” kenyérsütőport tesz bele. Inyen mintát köld „METALLUX” Kolozsvár. Postafiók 13.

PANIFER kenyérsütőpor

fel, amely az ellenséges államokban élő hadifoglyok hazaküldött üzeneteit közvetítette. Mivel Sváje most is semleges maradt, az új európai háborúban is megkezdte a hadifogoly-posta közvetítését. A genfi hivatal 1940. elején 490 hivatalnok dolgozott, akiknek számát hamarosan kétezerre kellett emelni, hogy a nagy forgalmat lebonyolíthassák. Ezt főleg a németek által elfogott nagyszámu angol és francia katoná hazaküldött üzenete tette szükségessé. A hivatal eddig több mint egymillió küldeményt továbbított.

Fegyveres támadás a román miniszterelnökség ellen. A romániai általános felfordulásban a vasgárdistáknak mintegy nyolcszáz főből álló tömege ágyuval, gépfegyverekkel és gyorstüzéll puskákkal felfegyverkezve támadást intéztek a miniszterelnökség épülete ellen. A támadók az ősegett lesereltek, vagy lelőtték és sikerült behatolniuk az épületbe. Antonescu tábornok erős katonai készültséget küldött az épület visszaszerzésére, amely a támadókat küzdte. A vasgárdisták között asszonyok, leányok és 12 éves gyermekek is voltak géppuskával felfegyverezve. Ezek indították a leghevesebb tüzelést az őrség ellen. A palota őrségéből három katoná elesett, többen megsebesültek. A vasgárdistáknak állítólag veszteségük nem volt.

Január 27-én temették a bukaresti harcok áldozatait. Január 27-én, hétfőn délután temették nagy ünnepélyességgel Bukarestben az utcai harcokban elesett katonákat. A katonák egyrésze akkor esett el, amikor a vasgárdistákhoz csatlakozott rendőrségtől foglalta vissza a középületeket, másrészt pedig a házköből kilövellő vasgárdisták lőtték le.

A magyar jogrend és becsület bástyája: a magyar igazságszolgáltatás

A magyar igazságszolgáltatás európaszerte híres volt mindig megfizethetlenségéről, s erkölcsi magasságáról. A szomorú emlékü román uralom tönkre tette a bírói tekintélyt is, mert bírót is megfertőzte a megromlott közszellem, a baksis, a megfizethetőség, mely Romániában az állami és társadalmi élet nélkülözhetetlen eszközevé vált. Már száz évvel ezelőtt megínekte Berzsenyi Dániel, a nagy magyar költő, hogy minden ország alapja s talpköve a tiszta erkölcs, mely ha elvész, Róma megdől s rabigdába görbed. A tiszta erkölcs mérteke pedig egy állam életében az igazságszolgáltatás becsületessége. A román uralom szomorú éveiben igen sokszor emlékeztek meg az emberek arról a különbségről, ami a magyar és a román bíróság között fennállott. A magyar bíró, amikor román ember ügyében ítélkezett, akkor így gondolkozott: ez az ember román ugyan, de igaza van. A román bíró pedig, amikor magyar ember ügyében hozott ítéletet, ezt gondolta: ennek az embernek igaza van ugyan, de magyar. Az igazság nem ismer vallás-, vagy fajbeli különbséget.

A magyar jogrend igazi bástyája csakugyan az igazságszolgáltatás. S épen ezért minden magyar ember lelkében a megnyugvás érzése szállott arra a hírre, hogy a magyar igazságszolgáltatás megkezdte áldásos működését. A magyar bírói munka átvette az uralmat az igazság pártatlan osztása felett. Ma már Erdély minden rendi és rangú polgára nyugodt lehet, hogy ha igazsága van, megkapja, mert az igazsá-

got a magyar bíróságokon nem pénzért osztogatják hanem a törvény szerint mérik, kinek-kinek annyit amennyi megilleti.

Hogy a magyar igazságszolgáltatás visszatéréseinek jelentőségét a magyar kormányzat kiemelve, az erdélyi területeken lévő kir. ítélőtáblák elnökeit ún. nepélyes külsőségek között iktatta be hivatalaikba. Sorrendben a nagyváradi, aztán a marosvásárhelyi végül a kolozsvári tábla elnökeinek beiktatása történt meg. A beiktatást az igazságügyminiszter nevében dr. Antal István igazságügyi államtitkár végezte, aki hatalmas beszédben emelte ki azt a nagyszerű gondolatot, hogy a jogállamnak két ismertető jele van: egyik az alkotmányosság, a másik a törvény előtti egyenlőség. Mindkettő sérletlen épségben tartása felett a bírói lelkiismeret van hivatva őrködni.

A kolozsvári táblai elnöknek, dr. Vékás Lajosnak a beiktatásán feleldhetetlenül megható jelenet történt. Az utolsó kolozsvári magyar táblai elnök, Pozsonyi Antal a román megszállókra a táblai épület magyar nemzeti lobogóját a derekára csavarva mentette meg a pusztulástól. Ezt a megmentett lobogót most visszahozták és a tábla tulajdonába visszadták. A régi lobogó a régi magyar igazságszolgáltatás régi épületén. Ez annak a bizonyosságra, hogy a magyar igazság nem változott, s hogy Erdély igazságot kereső bármely nyelvű, vallású embere bizalommal teheti ügyét a magyar bíróság kezébe, mert ha igaza van, akkor azt ott meg is találja. (—dr.)

HÍREK

Meghalt gróf Csáky István külügyminiszter. A magyar külügyminiszter január 27-én hajnalban súlyos betegségben elhunyt. A neves államférfi méltóságára következő szombanunkban visszatérünk.

Boros György unitárius püspök balája. A hosszabb idő óta nyugalmába vonult unitárius püspök január 26-án 87 éves korában Kolozsvárt elhunyt. Elettéről és lelkes munkásságáról legközelebbi számbanunkban írunk.

Egy- és kétpengős papírpénz került forgalomba. Erdély visszacsatolása miatt a forgalomban lévő fém-aprópénz mennyisége elégtelennek bizonyult. A hiány pótlására papírpénzt nyomtak, egy- és kétpengős értékben. Mielőtt a szükséges mennyiségű fémpénz elkészül, a papírpénzt ismét kivonják a forgalomból.

A németek teljesen eltüntették a Maginot-vonalat. Megkezdődött az elfoglalt francia területeken a Maginot-vonal teljes lerombolása. Az erődítmények által elfoglalt területeket a németek mezőgazdasági célokra használják fel. Hírek szerint a munkálatok már jelentősen előrehaladtak. A francia „biztonsági” vonal tehát ugyanarra a sorsra jutott, mint a csehek és románok sokat emlegetett határvédelmi erődítmései: a mezőgazdaság vette birtokába a földet és gabonát termel ott, ahonnan a halált akarták osztogatni a bilatorók a jogos birtokosnak.

Hárommillió kiló gyapjút az erdélyi háziipar részére. A visszatért Erdély gyapjútermelése évente körülbelül három és félmillió kiló. Ebből mindössze félmillió kilót vásárolhatnak fel a gyapjúfeldolgozó gyárak, körülbelül negyedmillió kilót pedig a kisebb erdélyi gyapjúfeldolgozó üzemek vesznek igénybe. A fennmaradó mennyiséget teljes egészében az erdélyi háziipar dolgozza fel. Ebből láthatjuk, hogy a háziipar milyen jelentős szerepet játszik az ország szövetségében, Erdély visszacsatolása idején a románok az erdélyi gyapjúkészlet nagyrészt magukkal vitték. A múlt évi termésselből mindössze háromszáztötevenzer kilót lehetett összeszedni. Ez a mennyiség természetesen nem elegendő Erdély gyapjúkészletének fedezésére. Az erdélyi kisebb üzemek a munka folytatásához szükséges mennyiséget a Futurálók fogják megkapni.

Fiókot állít fel Kolozsváron az Országos Földhitelintézet. Az Országos Földhitelintézet nagy szerepet tölt be az anyaországban a földbirtokkérdés gyakorlati megvalósítása érdekében. A földjuttatások és haszonbérletek nagyrészt is az Országos Földhitelintézetet bonyolítja le. Tevékenységét közelebből a visszatért erdélyi országrészekre is kiterjeszti és évégett Kolozsváron fiókintézetet állít fel.

magyar honvédelmi miniszter feladása Németországban. Vélzetha Károly honvédelmi miniszter, német hadseregfőparancsnokság meghívására Berlinbe érkezett. Népfővezető útja során a miniszter gloriájátja a nyugati határter pontjait.

Be kell jelenteni a román postacárképöntzárrel szembeni követeléseket. Lapunk úján felhívjuk az érdekelteket, hogy a román postacárképöntzárrel szembeni követeléseiket jelentsék be. Mindazokat, kiknek a román postacárképöntzárak takaréklétezőik, csekkszámla-vezetéseik, vagy más értékpapíraik van, követeléseikre vonatkozó adataikat a lakóhelyük szerinti illetékes postahivatalban január 31-ig átellenül jelentsék be. Be kell jelenteni azokat az osztrák-magyar komára szóló követeléseket is, amelyek a szóbanforgó területek elcsapása előtt meg a m. kir. postatakarék-pöntzárban álltak fenn és melyeket azután a román államban elmentették be. Azok, akik a bécsi döntés után elköltöztek Magyarországra egyéb területeire, követeléseiket közvetlenül a m. kir. postatakarék-pöntzárban, Budapest, IV., Klebelsberg-utca 4. sz. jelenthetik be. A bejelentésekben érdekelt a postahivataloknál ingyen kapunk nyomtatványt. A bejelentés alkalmával mindenki vigye magával a postatakarék-könyvét, követelésének igazolására.

Szabályozták a zsirfogózást. A körözlési miniszter rendelete értelmében minden disznóhízáló gazda, akinek birtokában két, vagy több hízott sertés, vagy hizlalásra szánt legelővel féléves sertés van, — köteles sertéseit az ősszüly megjelölésével minden hónap első felében bejelenteni. Ugyanígy kötelesek bejelenteni a raktáron levő zsirneműségeket mindazok, akik zsír árusításával, raktározásával és feldolgozásával foglalkoznak, tekintet nélkül arra, hogy jelenleg mennyi a zsírkészletük. A rendelet arról is intézkedik, hogy a fejenként egy hétre kiadható zsír-űző 20 deka zsír, vagy 23 deka hajt, vagy 23 deka bőrnökűli zsír-szalonna, vagy 26 deka bőrös szalonna. Az ortodox zsidó hitközség tagjai részére zsír-űző nem jár.

Mindenki készüljön a népszámlálásra! Hirt adtuk arról, hogy február 1-én reggel kezdik meg egész Magyarország területén az új magyar népszámlálást. Ennek a visszacsatolt részekben van különös jelentősége, mert Erdélyben 1910 óta nem volt magyar népszámlálás. Nagyon jól tudjuk, hogy az 1920. évi román népszámlálás hiányos volt, az 1930. évi pedig teljesen meghamisította az adatokat, különösen a magyar lakosságra vonatkozóan. Az új magyar népszámlálás a valóságnak megfelelő adatokat gyűjt össze, és pedig az 1941. január 31. és február 1. közötti éfféll állapot tekintetbevételével. A népszámlálással összeírják minden élő személyt, minden lakást összes helyiségeivel, az önálló iparosokat és üzemeket, a kereskedőket és üzleteket. Ezenkívül külön számba veszik a 11—70 év közötti férfiakat, a 16—50 év közötti nőket, a 18—60 év közötti katonavészt személyeket és a 21—48 év közötti nem katonavészt férfiakat. A számlálást számlálóbiztosok hajtják végre, akik házról-házra járnak az adatokat összegyűjtve és azoknak hiteltelenségét lehetőleg eredeti okmányok alapján ellenőrzik. Ezeket az okmányokat mindenki tartsa kéznél és a számlálóbiztosok felállítására mutassa fel. Az összeírásokhoz — szükséges adatokat mindenki köteles megadni, a megjelent népszámlálási rendelet értelmében.

Az Országos Nemzetvédelmi Bizottság felhívása. Mindazok a volt politikai foglyok (és a börtönben elpusztult politikai foglyok hozzátartozói), akik a román megszállás alatt éleltik veszélyzetésével kiérdemelték a „Nemzetvédelmi Kereszt” kitüntetését, igényüket a következőkép jelentsék be. Levélben kérjenek „jelentkezési lapot” az alábbi címetől (válaszbélyeg melléklendő). Ezt ki kell tölteni és mellékelni a nemzetvédelmi cselekvésnek részletes leírását és az abba foglaltak igazolásának megjelölésével be kell küldeni az alábbi megbízottak valamelyikéhez. A dorjában Imre országgyűlési képviselő Csiksomlyó, vagy Botár István országgyűlési képviselő Kolozsvár, Egyetem-utca 8.

A főváros milliomasai. Mint egy érdekes statisztikából olvassuk, az ország fővárosában 79-en fizetnek adót, 200.000 pengig felüli jövedelem után. És még érdekesebb az, hogy ebből a 79-ből 52 zsidó és csak 27 keresztény. Tehát a keresztények pedig hetvennégy. Ez a zsidóvagyon aránya Magyarországon, főképpen Pesten.

Változó idők — változó kertészet! termelés. Erről ír a „Növényvédelem és Kertészet” legújabb száma. Cikkek közül meg a sikeres gyümölcsfeltevés alapelveiről, az elfagyott ösziarokfakról, a várható tavaszi hirtőjárásról, a gyümölcsök jövedelmezőségéről, emelteséről a január eleji ömlesztésről, új szőlőfeltevés üzemeltetéséről, a jó gyümölcsfakörnyetről, a vízben álló gyümölcsfakörnyetről, a szines gyümölcsöt is közlő két lapból a „Növényvédelem” kiadóhivatala (Budapest, VI. Arad-út, 84/c) a lapra való hivatkozással díjtalanul küld mutatványszámot.

ROVID HIREK

Három napra korlátozták a vasúti forgalmat. Közlekedés a magyar kir. államasítások igazgatósága a vasúti személyforgalomban korlátozásokat rendelt el. A korlátozás 3 napig tartott.

Spanyolországban a szegény lakosság több kenyerez kap. A spanyol fővárosban Madridban a szegény lakosság fejéknént, naponta 175 gramm kenyerez kap, a módosabb közép osztály 120 grammot, míg a jómódú lakosság, amely másféle élelmiszert is könnyen vásárolhat, fejéknént csak 80 gramm jut.

A magyar népművészet sikere Németországban. Gubbels, német birodalmi miniszter megbízta a magyar népművészetet és népi táncokat bemutató „Gyöngyösbokréta” németországi körútra. A 80 tagból álló „bokréta” február második felében Németország nagyobb városában fog előadást tartani.

Németország táplálja Spanyolországot. Spanyolország nagy az élelmiszerhiány, különösen a kenyér hiánya. A német kormány ezért Szovjet-országból részre érkező gabona egy részét átadja a spanyoloknak.

Téli munkák a gyümölcsben.

A téla gazdák számára a pihenés ideje, a gyümölcstermelőkre azonban a tél folyamán nagy munka vár. A faápolást, a védekezést munkák nagy részét a fák nyugalmi állapotában végezzük el, amelyek közül a legfontosabb a fák tisztogatása és a megfelelő téli permetyezések.

Köztudomású, hogy a növényi és állati kártevők különféle állapotban a gyümölcsfákon s a gyümölcsfák körül a növényzetben, a fatalajban, kerítésekben, szőlőkarók hasítékáiban telelnek s csupán arra várnak, hogy az első tavaszi napsugár s langyos esők jöjjenek, hogy megkezdjék a szaporodásukat, illetve a kártételeiket. A fák törzse, vastagabb ágai, hajtásvegei mind tele vannak a kártevők téli alakjaival. Különösen a fák kérgének repedéseiben, az ágak hajtáiban rendkívül sok pete, álea, báb, sőt dermedt állapotban lévő rovar húzódik meg, amelyeket lekaparással, lekeféléssel és lemosással nagyrészt elpusztíthatunk, úgyhogy az utána fagymentes, szélesenedés időben végzett téli erősségű oldatokkal való permetyezéssel a kártevők még megmaradt csekély szárlékát annyira sikerül majd megriktítani, hogy a rügyfakadás előtti, rügyfakadáskor s virágzás előtti és virágzás utáni permetyezésekkel a kártevőket sokkalban tudjuk majd tartani úgyhogy a termésünket meg tudjuk menteni.

Tehát kaparjuk le az idősebb, már elhalt kérget viselő gyümölcsfáinkat, különösen az alma- és körtefákat egy oly szerszámmal, amely az elhalt kérget leszedi, de a fa testébe nem hatol be. A fák töve körül zsákokat vagy vastagabb papírt — ha van — ponyvát terítsünk, hogy arra hulljanak le a lekapt, elhalt kéregrészek és a bennük fellelhető sok pete, báb, álea és rovar.

A kaparóval letisztított fákat azután drótkéfével, fiatalabb fákat erős gyökérkéfével keféljük le, hogy a kaparó által nem ért részekből is kiszedjük a kártevőket. A lekaparások és lekefélések után jön a lemosás, s ha mindezeket elvégeztük, csak felényi permetyét kell majd használnunk.

Természetesen a koronatakarítást mindezek előtt kell elvégezni — az a legelső dolog. Erre nézve az legyen a szabály, hogy minden egymást keresztező

vagy egymáshoz túlközel fekvő ágat fűrészeljük a sebeket éles kacorkéssel simítsuk le és a peng nagyobbat sebeket kifőzött kátránnyal, vagy — legjobban — oltóviasszal bekenjük, hogy a nedves től, levegőtől védve legyen és így a hegszövet megdulását semmi sem zavarja.

Adná Isten, hogy a gyümölcstermelőink belás a faápolás és védekezés fontosságát és különösen egyszerű, mindenki által költségen nélkül, csupán a jót munkacereje felhasználásával véghezviendőt m káinak szükségességét. A farúgó hernyókat könny felismerhetjük a fa töve körül levő vizes fűrészhöz hasonló ürülékeikből s ha felfelé megyünk kintelünkkel, hamar megtaláljuk a fa törzsén vagy vastagabb oldalágain a nagy farúgó, a kisebb galakon főleg a kis farúgó hernyók lyukait; ezeket drópiszkáljuk ki, vagy a lyukakba karbidot teszünk esetleg benzint fecskendezünk be és a nyílást eltűjük, a fejlődő gázok megölik a hernyókat.

A gombák elleni permetyezést általában ősz vége vagy a tél folyamán adjuk 3 százalékos bordóli levagy téli higitású mészkénélvel, a karbolineum avagy ásványolajpermetyezéssel jobb várnunk a tél végéig, illetőleg a fakadásig. A korán alkalmazott karbolineumos permetyezések fagyfoltokat okozhatnak másrészt, ha előbb alkalmazunk a zsiros tapintó karbolineumos permetyéket és utána rögtön esetlegényszerülve vagyunk a gombák elleni permetyezéket eszközölni, akkor ezen utóbbi permetyé nem fozsiros tapintatun előbbi permetyére tapadnak.

A lebecsült mészkénél alkalmazása újabban a régálic beszerzési nehézségek miatt ismét előtérbe került, de meg kell jegyeznünk, hogy a mészkénél téli erősségű oldata távolról sem olyan erős szer például a kaliforniai pajzstetű ellen, mint a karbolineumos és ásványolaj permetyék.

Ne feledkezzünk meg a gyümölcsös ingyen munkásairól, a hasznos madarakról és ha erős hideg jönnének, etessük őket; ha arra gondolunk, hogy egy cinkeesalád 8—9 kg. hernyót fogyaszt el, akkor nem fogjuk a fészekodukat és etetőket sajnálni.

Nagyobb havazások esetén rázzuk le a havat a fákrol, mert a nagy súly sokszor ágtöréseket idéz el.

Minden magyar jegyezze meg, hogy a magyar egyháznak birtokait intézte a

Minerva Biztosító Részvénytársaság!

Tekint magyar kötelező birtok társát ide átné

Védjük meg juhainkat a mételey ellen.

Az 1940-es esős év következtében Erdély minden vidékén igen nagy mértékben lépett fel a juhoknál és szarvasmarháknál a májmételey. Ez az igen veszedelmes betegség megfelelő gyógyszer hiányában tömegesen szedi áldozatait. Az eddig forgalomban volt mételeyellenes gyógyszerek megbízhatatlan eredetüknél és aránylag magas árunknál fogva nem szolgálhatták azt a célt, amire hivatva lettek volna.

Emiatt az Erdélyi Gazdasági Egyesület közbenjárására a földművelésügyi kormány jelentős összeggel járult hozzá ahhoz, hogy az erdélyi gazdák megfelelő mennyiségben Distol-Express gyógyszert kaphassanak be. Ez a magyar gyártmányú gyógyszer a világ legjobb mételey elleni orvossága. A nagyszámú igénylések kielégítése céljából újabb Distol-Express külföldi termékek érkeznek Erdélybe. Felhívjuk mindazon juhártó gazdákat, akiknek juhállományá mételeykorban szenved, hogy kedvezményes áru Distol-Express iránti kérelmüket az EMGE gazdákörök útján nyújtsák be az EMGE-hez (Címe: Kolozsvár, Mátyás-utca 16.), vagy az EMGE vármegyei kirendeltségéhez.

Március végén nyílik meg a budapesti Mezőgazdasági Kiállítás.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület az 1941. évi ötvenedik, jubilearis kiállítását a szokásos időpontban, március 29. és április 6. között rendezi meg. Az előkészületek folynak. A tenyészállatok csoportjába már nagyszámú bejelentés érkezett, mivel ebben a csoportban a határidő már január 6-án lejárt, míg a többi csoportokban a bejelentés határideje február 15.

A megnevekedett ország minden gazdája nagy érdeklődéssel és várossal tekint az idej kiállítás elé, amely különösen a visszacsatolt területek gazdái számára igen tanulmányosnak ígérkezik. Mint eddig, előreláthatóan most is igen nagy szolgálatot fog tenni állattenyésztésünknek a legjobb minőségű tenyészállatok forgalmának lebonyolítása és oktató hatása által.

A kiállításra a tenyészállatok érté-

kesítését jelentős szállítási, hitel és különféle egyéb kedvezmények fogják előmozdítani, amelyeknek segítségével az ország legtávolabb fekvő területei is itt szerezhetik be a kiváló minőségű állattenyésztési anyagból apaállatszükségletüket. Belföldön 50%-os, a szomszédos államokban ugyanez a jelentős utazási kedvezmények is lesznek a kiállítás alkalmával, amely a magyar gazdasági élet egyik legjelentősebb eseményének ígérkezik ebben az évben is.

A kiállítási iroda készséggel ad felvilágosítást bármilyen irányú érdeklődésre (Budapest, IX., Köztelek-utca 8., telefon: 18—79—54.)

A kis földbérlok adómentessége.

Az általános adómentességgel foglalkozó törvény értelmében, miniszteri rendelet állapítja meg, hogy adómentességben részesülnek a kereseti adó alól a mezőgazdasággal foglalkozó kis földbérlok. Kis földbérloknek tekintik azokat a gazdákat, akik egy község határában saját szükségleteik kielégítésén felül csak annyit termelnek, hogy összes befektetések kataszteri tiszta jövedelme nem haladja meg a 25 pengőt. Ez az adómentesség elsősorban a más földjén gazdálkodó esedékeket, mezőgazdasági munkásokat, továbbá mezőgazdasági munkát is foglalkozó kisiparosokat illeti meg, akik a mezőgazdasági munka szünetelése idején foglalkoznak esetleg iparral vagy kereskedelemmel.

A tavaszbúza vetési ideje.

Gyakori eset az, hogy egyes vidékek gazdái április derekán kezdenek arra eszmélni, hogy őszi vetéseik vagy kipusztultak, vagy pedig nem elegendők ahhoz, hogy a gazdaság szükségleteit fedezzék. Különösen Észak-Erdély nevezetes arról, hogy gazdái késnek vetéskor a tavaszbúzával. A március utáni tavaszbúza vetéseknek nem sok értelme van, mert ez alig adja vissza a vetőmag kétszeresét, vagy háromszorosát. Nagyon elszámítja tehát magát az a gazda, aki a későnyíló tavaszra hivatkozva, április 10-ike után még tavaszbúza vetéssel kísérletezik. Különösen nincs értelme ennek most az alacsony búzáarak idején. Jobban

teszi mindenki, ha áprilisban már nem búzát, hanem kukoricát, vagy valamilyen takarmányvetényt vet. Különösen hasznosnak mutatkozik a korai kukoricafajták vetése, melyekkel hamarabb tudunk megjelenni a világpiacokon és így kihasználhatjuk a mult év hiányából származó áremelkedéseket.

A méhetű elűzése.

Este fehér papírlapot teszünk a méhlekak fenekére, erre terpentinszesszel telt eszszikét helyezünk s azután a méhlekást bezárjuk. Ha a papír másnap reggel kiesszik, rendszeren tele van méhetű hullakkal, melyeket elégtünk. A terpentinszess mennyisége névze nincs pontos mértékünk és ezért tanácsos, kezdetben kisebb mennyiséggel kísérletezni. Nem alkalmazható ez az eljárás téli pihenő idején, meri zavarná a méhek nyugalmát, tavaszszal viszont annál jobbnak bizonyult. Figyelembe kell vennünk azt is, hogy a terpentinszess elveszi a kaptár szagát és emiatt az így kezelt kaptár könnyen rablás veszélyének tesszük ki.

Milyen szőlőfajták alkalmasak lugaszőlőnek?

Alig van olyan gazda Erdélyben, aki ne törekedne legalább arra, hogy háza fala mellett néhány tőke szőlőt termeljen. A próbálkozók legelőbbre igen kis igényű és beíri a direkttermő fajtákkal, melyeknek inkább csak árnyékát, mint gyümölcsét tudja élvezni. Ilyen gazdák Izabella, Delaware, Nova, vagy más hasonló fajtákkal ültetik be lugasukat. Jó tudnunk, hogy a nemesebb fajták közül is sok van olyan, mely ilyen célra alkalmas. Ilyenek a Csaba gyöngye, Muscat Alexandriner, Máthiasz Jánosné, Muscat Hamburg, stb.

Felülvizsgálják a birtokeseréket.

A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, hogy 1941-ig visszamenőleg meg kell vizsgálni az erdélyi részekben végrehajtott birtokeseréket. A vizsgálat alkalmával nyert adatok fognak alapul szolgálni a románok által elkövetett igazságtalanságok jóvátételére.

470.000 hold magyar föld.

Magyarország kimondottan földművelő állam. Minden földművelő állam arra törekszik, hogy földművelő rétegei földhöz juthassanak. A világháborút megelőző liberális korszakban nem azok kezen volt a föld, akiket megilletett volna, hanem olyanok vették meg, akik vagy rabigazdálkodást űztek rajta, vagy másokat éhbéretű dolgoztattak rajta, s a föld igazi zsróját, a hasznát zsebre vágták.

A magyar birtokpolitika ma már nem lehet más, mint hogy szaporítsa az önálló erős földműves birtokok számát, ami a földbirtokok magyar kézbe juttatását eredményezi. A magyar földbirtokpolitikai törvény erre módot nyújt a kormánynak, s ezt a fontos célt egyfelől a telepítéssel, másfelől a földbirtoktörvénynek a zsidótörvénnyel kapcsolatos intézkedései révén tudja elérni.

A kormány ugyanis nagyarányú földbirtok vásárlásokat hajtott végre. Az elővásárlás jogán 24.000 kat. hold földet szerzett. Ebből a területből 16.000 holdra árverés volt kitűzve. Mármost, minden egyes birtoknál megvizsgálják, hogy a tulajdonos, akitől előlvevették, hanyagságból, vagy pedig önhibáján kívül jutott-e hozzá. Ha kiderül, hogy nem hibás, a birtokot visszaadják neki, a vételárát az állam kifizeti, s azt hosszulejárata, előnyös kölcsön formájában rátáblázza a birtokra. Figyelemmel kísérik az eladósodott birtokok sorsát is, melyeket végső esetben megvásárolnak. Ilyen címen 43.000 hold birtokot vásárolt össze az állam. A fent jelzett mennyiséggel együtt tehát 70.000 hold áll a kormány rendelkezé-

sére, melyet kisebb parcellákra osztva, kisebb birtokoknak fog kiosztani.

A zsidótörvény hatálybalépése óta 200.000 hold zsidó földbirtokbérletet semmisítettek meg, s adták vissza részben a tulajdonosoknak, részben pedig telepítési előkora használat fel. Ezenkívül újabb 200.000 hold zsidó tulajdonban lévő birtokot sajátították ki, melynek legnagyobb részét szintén kisbirtokok kapják. Ezerint 470.000 kat. hold föld szabadul feljelzett címeken, s kerül vissza azok kezébe, akik eddig sajnálatosan nélkülöztek.

A fenti birtokpolitikai intézkedések egyelőre a anyaországbeli területeket érintik, ahol Hevesmegyében, Beregmegyében, Mosonmegyében stb. folyóan ezidőközben nagyobbabásan telepítések és parcellázások. Tudomásunk van azonban arról, hogy a kormány tervbe vette a visszacsatolt erdélyi és kele magyarországi területek földbirtokügyének a rendezését is. Ennek bevezető intézkedése az, hogy rendlet érkezett, mely szerint az idén visszamenőleg 1914-ig felül kell vizsgálni az Erdélyben végrehajtott birtokcseréket. Ennek az lesz a feladata, hogy a erdélyi magyarság rovására elkövetett igazságtalanságokat jóvátegyék.

A föld aránytalan elosztásának kiegyenlítőde tehát megindult, s talán rövidesen elérkezik az idő, amikor Magyarországon is érvényessé válhat az az örökigaz mondás, hogy aki a föld, azé ország...

Kedvezményes árú tenyész-tehenek Erdély gazdáinak.

A földművelésügyi minisztérium támogatásával az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet 300 drb. törzskönyvezett vagy törzskönyvelésre alkalmas vembes tehenet oszt ki Erdélyben. A tehenek árából a földművelésügyi minisztérium 30%-ot visel, de ez 200 pengóztul nem haladhat.

A tehenek a korlátozott szállítási lehetőségek és a hideg időjárás miatt még nem érkezettek meg. Felhívjuk azon magyar gazdák figyelmét, akik a lavaszi kiosztásnál részesülni kívánnak, vagy tehenet már elő is jegyztettek, várják be türellemmel,

amíg a kockázat nélküli szállítás lehetővé válik, mert a megígért létszám a közzét feltételek mellett feltétlenül megérkezik. Akiak tehát iránti kérésüket még nem jelentették be, forduljanak az EMGE központjához (Kolozsvár, Majális-utca 16.), vagy az EMGE vármegyei kirendeltségeihez, beküldve egyidejűleg az előírt tetéket.

A terményforgalom szabályozása és a terményárak.

A kormány rendeletet adott ki a különböző termények forgalmának szabályozásáról. A rendelet a Honvédség és a polgári lakosság élelmezésének biztosítása érdekében a károkoriakézesletek kötelező bejelentéséről intézkedik. A bejelentés kötelezettségét a Közellátási miniszter a burgonyára is kiterjeszteli. A re-

delet értelmében búzát, rozst, árzabot és kukoricát ezentul csak Futura és az igazolvánnyal ellátott terménykereskedők, vagy a Közellátási Hivatal megbízottai vásárolhatnak.

Az árellenőrzés kormánybizottsálya az esirátlanított tenyéből készült élelmi termékek leggasalbb malmai és nagykereskedőit. Eszerint a finom tengeridára 40 tengerliszr 25.60 P, a korpa 14

Egy másik rendelet a hantólt búrát szabályozza. A feles sárgabúrát minőség szerint 69-81 P, a feles borsó malmai ára 55-65 P.

Szőlősgazdák figyelme!

Tavaszi ültetésű gyümölcsfa csemeterők nagyobb választékban beszereshető BATIZ LÁSZLÓ Kolozsvár, Kifölduti utca 11. szám.

A magyar nemzet verses története.

A KORONA ÉS A KARD.

*Béla herceg Endre ígérését bírta,
Hogy halála után trónjára less nyúlta.
Am közben Endrének fiát adott Isten, —
Férfiszó, ígérlet, korona, — volt, nincsen...*

*Élt Endre lelkében, élt a gyanu mégis:
A korona öccsét nem zavarja mégis?
„Tedd próbára király... biztatták serényen,
Koronára ha tör, akkor lépre mégyen...”*

*Kard, korona némán ott fekiúdt a párnán,
S Béla herceg tudta, mit jelent ez armán.
Híve intésére még korán fejezmel:
„A kardot vélassza, különben elvesztél...”*

*Már itthon maradni ezek után nem mert.
Három déli fia, Géza, László, Lambert
Véle menekülnek a magyar hazából.
Mint saját honukban, biztosabb lesz máshol.*

*Am Endre királyra rálépett a végzet,
Edes öccse, Béla véle harcba végzett.
S míg a holt királynak sírja gödrét ásták,
Székesfehérváron Bélát koronázták.*

Rákóczi megjött!

Juniusi fényektől remegett a levegő. Hátuk mögött a Vereckei szorosban zuhogott ez a fény, de a magasságon alig volt ereje többé. Ők maguk mivel túl a határon álltak, a lengyel fennsíkon. Álltak ott, álltak...

Lehettek kétszázötvenen talán. Kétszáz nyomatpalas és ötven lovas a szőrös lovascskáján. Rutá-gyalogok, magyarok a lovasok. A Munkácsi egység felől érkeztek s rendezkedvén nagyjából, i kezdtek, lélekzetháló esendben.

Mert Esze Tamáshoz olyan híradás érkezett két al előbb, hogy ezen és ezen a helyen fog tartani tük első mustrát a kergetett Rákóczi, hogy az t, haza és szabadság nevében meginduljon velük usébe esett nép szabadítására.

Különbs fények remegtek a levegőben, amely-egy-egy hús hegyintése simított végig olykor há- skikon.

Közel volt már a délidő, amikor váratlanul vissza- hajolt a lován Esze Tamás és annyit mondott fél- hangon:

— Fegyvert tegyék a jobbmarkotokba!

Nagyot lélekzettek lovasok és gyalogosok. A lo- vasok kihúzták szabályjukat, melyek fűrészszerű esor- bultak a számtalan vagdakozásban, a gubás rusnyá- kok pedig jobbkézrel markolták meg furkosukat vagy az egyenesbeérősített kaszák nyelét.

Es akkor dobogó szívvel néztek előre.

Az utfordulatnál hirtelen fényesöltözöttü lengyel csapat bukkant föl. Délcegen ültek nemes lovu- kon. Elükön daliásan ülte meg szürke lovát a fiatal Rákóczi, kétfelől két Máriás-zászlót lengetett. Bige László meg Pap Mihály. Ők ketten, mindenükből ki- forgatott közememek, indultak el Rákócziért Lengyel- földre, hogy ott, ahol érik, boruljanak előtte térdre s hívják haza a nép szabadítására.

Most tehát jöttek!

Jöttek süket neszenben, kényes lovakon. S a hatá- ron álló lovasok magyarul, a gubás gyalogosok rus- nyáku sájhajtottak és beléremegtek, mintha magát a Istent látták volna közeledni:

— Ott jön a mi kis hercegünk!

Jöttek táncoltatva lovukat. Esze Tamás félhan- gon fordult hátra:

— Fegyvert emeljétek a jobbfőfatokhoz!

Egyszerre felsuhantak a szabályák, furkosbotok és egyes kaszák magasa lendültek, mint egy erdő. És akkor rekedten kiáltott Esze Tamás:

— Vivat princeps Rákóczi!

Utánaharsogták mind, keserűen és reménykedve. Sok régi kurucnak könnyek estek ki a szeméből.

A csillogó kompánia élén Rákóczi, aki alig mult huszonhét esztendő, észrevétlenül visszafogta most a lovát s mélybáratú szemét meghordozta, a ron- gyokbatakat emberekben. És a síri esőndben meg- esendült feledhetetlen hangja:

— Ugyebár kend az az Esze Tamás?

Esze Tamás sóhatott olyan-egyét, hogy a mellét repesztette:

— En vagyok, fenséges hercegi uram, aki ott voltam a szabállyammal már Buda falain is és hajam fehérre vált a teméntelen gondokba. Csaknem húsz esztendőttől fogva est erdők sűrűje és lápok belseje a tanyám és zombék a fejemalja...

— En vagyok és én mondom, fenséges ifjú her- cegünk: ottalomért sikolt Magyarország... Mert úgy szótult mindent a német, hogy Pozsony várától Huszt váráig nem találni egyetlen vágómarhát im- már s kutyáink is elhagyták, kintző éhségükben Len- gyelföldre szöködtek ki.

Es ott elfúlt a szava Esze Tamásnak. Csönd állt be, szörnyű esönd.

Álltak így, álltak.

Szemközött a fényes lengyel daliák, a testőrkom- pánia legényei, másfelől a magyar földönfutók, akik- nek testér már csak folt tartotta a foltot. A kompá-

nia élen az ifjú herceg, szemben vele Esze Tamás, a kegyetlen öreg, akinek nagy méreg marhatta a tor-
kát megint, mert remegni kezdett az álla.

Es megint Esze Tamásra emelte fel hő szemét Rákóczi:

— S mit csinál a magyar nép, Esze uram! Nem vetett-e ki még az elméjéből!

Esze Tamás felvágta a magassüvegű fejét:

— Fenséges beregei urunk! Magyar nép nincs is már talán a világon. Mert aki van belőle, hanyatt-homlok menekül az erdőbe és a sziklák közé, ha németet lát közeledni a délibáb vizében...

Szelid bánattal szolt a fiatal herceg:

— S vár-e a nép, Esze uram!

Az elvénült népevezér megrázkódott minden tagjában s vitásba szedett a hangja:

— Fenséges hercegi urunk, akár Jézust a szenvedők... Mert aki magyar van még a világban, fenséged egyetlen szavára feláll s kuszával indul meg az utolsó harara. Megindulnak Munkács alól, megmozdulnak az angai Drugethvár tövében, zászlókat göngyölgetnek ki a beregszászi vásártéren a fejszét ragadnak a fehérmegyei baltások is... Pozsonytól Husztig megmozdul mindenki, hogy halálba induljon a német ellen...

Rákóczi meghatottságával küszködött. S fölesen dült ismét feledhetetlen hangja:

— Magyarok! Lovaskatonák és talpasok! Megindulunk mostan nemzetünk szabadtására, mely kétségbeesve tárja felénk a két karját... Megindulunk az Isten, haza és a szabadság nevében...

Lovaskatonák és gyalogrenden lévő talpasok vad csatában törtek ki:

— Vivat princeps Rákóczi! Megindulunk édesanyánk, Magyarország szabadtására!

Es míg nyáreleji fényekben remegett körül a világ, egyszerre a fiatal herceg jobbja emelte és magasra tartotta a zászlót Bige Lás megemelte és magasra tartotta balfelől is Pál hály s akkor nehez két könny cseppent ki a Rák szeméből:

— Magam holnap lépek át magyar földre gyel kompánia élen!

Másodszor is kitört a riadal. Hirtelen megszűntek a lovasok szabványai, egyszerre a fejek lendültek a zászlók, furkások és egyenesbe kaszák...

Könnyesen nézett el a rongyosokon Rákóczi hangja meg-megakadt:

— Megparancsolom kendnek, Esze uram, induljon meg tüstént a lompos németre!

Esze Tamás tisztelegvén, elrendezte a lov és a gyalogrenden lévő talpasokat is. Maga ére s hangosan kiáltott:

— Fegyvert szorítottok a jobb markotok!

Akkor megindultak a Vereckei-hágónak Tamás legelő a foltos-szörű lován s a többiek hadias rendetlenségben. Es a haza gondjait vénült vezér most először mosolyodott el, dőlővén el a nyeregben... Mert tudta, hogy kácsi vár tövéből, a felsőtiszai síkságról s a százi vásártérről, valamint Ungvár tájairól kezdenek majd feléje hajlott férfiak és fejszégények, a szabadság-zászlók alá...

Mint a tenger!... Mint az ár!...

Komáron

ERDELYI EMBER IMAJA.

Édes jó Istenünk!
Egben lakó Atyánk!
Hallgasd meg ajkunkról
Hozzéd szálló imánk.

Tehozzád tekint fel
A magas egekre
Erdély felszabadútt
Magyar nyelvű népe.

Köszönjük jó Atyánk,
Azt a nagy kegyelmet,
Amelynél nagyobbbat
Egy nép nem is nyerhet.

Hogy megelégedtél
Büntetésed súlyát,
Elhoztad számunkra
A felszabadulást.

Elhoztad számunkra
A múlt esztendőbe,
Hogy anyaországunk
Ölél kebelőre.

Mennyből jó Atyánk!
Édes jó Istenünk!
Is új esztendőben
Mostan arra körünk:

Hogy még árvaságh
Maradj testvéreink,
Szabadságot váró
Édes jó véreink,

A Te kegyelmedből
Térhessenek vissza
Anyá és testvérek
Kikért karjaiba.

Es így egyestíve
Körpát-medencébe,
Erdősőjöm újja
Árpád-apánk népel

Sándor

Történet egy arckép leleplezéséről.

kilencvenes évek elején Erdélyszerte jól ismerkolozsvári Benignó Sámuel tekintélyes hentes t, akit röviden csak Bénéig Száminak neveztek. tekintélyes polgár, hozzá még városatyja is, népszerűségnek örvendett.

Özvelei szereplésének 25 éves fordulóját méltó-akarván megünnepelni, az évforduló napján ünnepi ebédet rendezett házában, s erre az alra nagy meglepetést tartogatott a vendégek irra. Ugyanis megfestetett életnagyságu arcké-nyel az ünnepi ebéd előtt leleplezésre várt. A ényon ott állt keményen, komolyan az ünne-kezőben egy hatalmas bárd, s mellette egy ökör melyre az ünnepelt mintha rá akarna sújítani. bárd és ökör a Bénéig Számi becsületes hentes rségét kívánta a festményen jelképezni.

Egybegyült a népes vendégsereg, köztük Bénéig Számi egyik bizalmas jóbarátja, egy városi hivatalnok, aki fanyarságáról és nyers ösztönességéről volt ismeretes. A lepel lehullt a nagy méretű képről, s a esodálkozás moraja zugott végig a vendégek ajkán, akik nagyon érdekesnek találták ezt a különös össze-állítású festményt. Az ünnepelt boldog volt és meg-elégedéssel jártatta végig tekintetét a vendégek-ken. De kíváncsi volt hivatalnok barátjának a vélemé-nyére, aki köztük a szellemi osztályt képviselte.

— Na Árpád, fordult feléje széles mosollyal Bénéig Számi, mit szólsz a képhez?

Árpád szemében valami ravasz fény csillant meg, s szája fanyar mosolyra húzódtott.

— Hát, szólt lassan, vontatottan, *te remekül el vagy találva. Csak azt nem értem, hogy miért akar téged az az ember azzal a bárdal megütni...?*

BÍRÓSÁGOK DOMÁK

mi okozta a magyar repülőgépek szerencsétlenségét?

unk, hírvetőiben megemlekez- a szomorú eseményről, hogy a pesti utászállított repülőgépet váradon súlyos szerencsétlenség Tekintettel arra, hogy a magyar gépek szerkezetileg kiválóak és igyar gépezetük pedig nagyszre- képzettek, felmerül a kérdés, mi okozhatta a szerencsétlensé- A fellevések szerint abban a ré- n, ahol a repülőgépet útját meg- a levegő nagyon száraz és hideg Amikor leszállott, meleg és pá- eregőbe került a föld színén. A gép lehült külső részeire vastag ég csapódott le és ez a hirtelen kezelt súlynövekedés megbontotta illogép egyensúlyi helyzetét. Így nhetett meg, hogy az időjárásí- hmenyek szerencsétlen összejá- t folytán a tökéletes gép és a szerű vezetés ellenére megtörtén- t a baj.

A rizs elárulja a bűnösét.

ndeni tapasztalhatta, hogy ha izgalom éri, a szájában száraz- t érez. Ennek oka az, hogy az

lédigizalom miatt a nyálmirigyek nem működnek rendszeren. A szájban jelentkező szárazságerzet az izgalom elmúltával megszűnik, mert a miri- gyek rendszeren működésbe kezdenek és nyálát választanak el. Az elmon- dottakat az orvosi tudomány állapí- totta meg — érdekes azonban, hogy a jelenséget, a természeti tények is is- merik. Így például az indiánok bü- nösök vallatásánál a következőképpen járnak el: a bűnös szájába egy ma- rék rizset dugnak. Rövid idő múlva kiveszik Ha a rizs átmedvesedett, a vádat elejtik. Ha pedig a rizs száraz marad, a bűnösöt bíróság elé állítják. Tapasztalásból tudják ugyanis, hogy a bűnös mindig izgatott és így a szája száraz. Ha tebát a rizs nem medvese- dik át, ez a bűnösség jele.

Természetesen az említett jelenség, mint isteni tételre alkalmas próba, nem mindig válik be, kétségtelen azonban, hogy a vallatásnak legem- berségesebb módja.

Mivel töltjük életünk nagy részét?

Dán és német tudósok éveken ke- resztül számították, hogy az embe- rek általában mivel töltik el idejü- ket, A sokféle végeredményből köze- pes számítást végeztek, amelyet nemrégiben egy tudományos társa- ság előtt is előadtak. Eszerint a het-

ven éves ember életében összesen 27 évig aludt és 13 évet beszélt át. Ét- kezésre és ivásra hát esztendő paza- rolt el, míg napi tisztálkodása ösz- szesen 17 hónapot vett igénybe. A fennmaradó huszonekét és fél esztén- dőből legalább tizenkettőt szentelt szerelmeknek és szórakozásnak, végül csak tízet a munkáinak. Minden bi- zonytal többen ismerünk olyanokat is, akik életükből nemesak hat esztén- dőt töltenek evéssel és ivással, vi- szont a munkára sokkal kevesebb jut náluk a tíz esztendőnél.

A hamis név.

Bíró: Maga a lelatortóztatása alkalmával hamis nevet mondott be a rendőrnek.

Vádlott: Bíró úr kérem, ha én méregbe jövök, saját magamat se ismerem!

Kedves házastárs.

A férj: Hol maradtál ilyen sokáig? Már félig meghaltam az izgalomtól.
A feleség: Látod, ilyen vagy te? Mindent csak félig csinálsz.

Mi újság a pesti színház világban? Mindenről pontosan beszámol a Dél- báb legújabb száma. A Délbáb ára csak 14 fillér.

TANÁCSADÓ

Azon előfizetőink részére, akik három-megy ágyból kifolyólag tanácsra bízolnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy a szakértőinket a tanácsadásért fizetnünk kell, felhívjuk olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 70 fillért (orvosi tanácsokért 1 pengőt), könnyedség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levelben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a pénz is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

N. I. A fagyott tostrések kaszájáról többször írtunk lapunkban. Ha a baj annyira súlyos, mint levelemben jelzi, ajánljuk, hogy forduljon orvoshoz. Egyébként lapunk egyik legközelebbi számában részletesen fogunk foglalkozni a fagyott tostrések gyógykezelésének kérdésével.

B. L. Ha eddig nem permetezteté, azt tanácsoljuk, most már hagyja el a téli permetezést februárra. Február hónap végéig egész biztosan fog kapni olyan napokat, amikor a permetezést nyugodtan elvégezheti. Nagyon vigyázzon arra, hogy a permetezést feltétlenül fagymentes napon és száraztakadás előtt végezze.

N. I. Igazgatótanító Kúpeca. Köszönettel vettük a beküldött tudósítást az ifjúsági egyesület munkájáról. A legnagyobb sajnálatunkra azonban a képet nem tudjuk felhasználni, mert a felvétel nem elég éles. Sziveskedjék élesebb felvételt keményebb, fekete borsús másolatban beküldeni, hogy a kislét elkészíthessük. Mindig nagy örömmel vesszük a hirt a műkedvelők kelkes munkájáról és máskor büntetésére szívesen írunk róla.

A. L. A tavaszi búza idejének kérdésével nagyon sokszor foglalkoztunk. Azt tanácsoljuk, hogy mind előbb vesse el a búzát. Csakis az olyan búza sikerül, amit jó korán elvet. A későn vetett tavaszibúza rendszeren gyenge termést ad.

Gs. J. Gyergyószentmiklós. Műtrégyát beszereshet: Póti Nitrogén Művek Rt. Budapest, V. Nádor-u. 21 és Chinoin Vegyészeti gyár Újpest.

Füldön heverő pénz.

Jövedelmeit szaporítani munkával és takarékossgal lehet. A kevéz külső-külső is célszerű, de igazi eredmény csak együttes alkalmazásuk adhat.

Lássuk ezen állítás valóságát alábbi példából:

Ha egy gazdának egy szép egészséges kocája és 8 malaca van, ez — kisebb arányban bár — de mindenesetre olyan vagyon, mellyel törödni kell. Az okos gazda törődik is, még pécaig úgy, hogy mindent elkövet abban a tekintetben, hogy kocája a szoptatás alatt le ne sántuljon, malacait jól táplálja.

Majd későbbben a malacoknak megfelelő ételreget ad, hogy azok egészséges, életrevaló süldekké váljanak a két esztendőre korukra legalább is a két másodás előnyét elérik, amikéül, hogy ilyen idő alatt betegség, vagy évtágy-talanság bántaná őket s zavarná a hizás és fejlődés nyugodt menetét.

Az ilyen állattartást általános fogalmak mondjuk úgy, a régi jó felfogás szerint, hasznosuló sertésnevelésnek nevezhetjük.

Most lássuk a másik jövedelem szaporító lehetőségét, a takarékossgot.

Nos, itt már megakadunk s gondolkodni esünk. Hogyan lehet a sertéstartás takarékoskodni? Ne adjunk süldeinknek ennét Errel meg beszélni is badarság, ilyen okos ember, magyar gazda nem tesz?

Hát akkor hogyan?

Ezre is megtefeleink!

Használjuk fel a tudomány eszközeit, melyek ma már nagy uradalmának és kiszáradtának egyaránt rendelkezésre állanak és rövidítsük mi 10-12 hónappal sertésünk takarmányszájt idejét, Kiszámitották, hogy 12 hónap alatt közel 230 kg. fenntartó takarmányt lehet megtakarítani, ha a születési időt az eddigi 24 hónapról 12 napra csökkentjük Már pedig 220 kg. takarmány értéke csak egyetlen serpenyő is olyan jelentős összegre rög, ha azért érdemes a „Magyar Nép”-hétlőr-létre megjelenő idevágó cikke figyelmesen elolvasni.

Ennek a megtakarításnak pedig az útja, hogy a malacokat, persze csak az életrevalókat, mindjárt elválasztás után fogjuk hizóba és két hónap mindennap néhány gramm Pekk 6 hónapig pedig mindennap 2-3 kanál Futor-t keverünk napi takarmányukba. Az eredmény az lesz, hogy azonoskorú az egész zorsított hizó alatt távollartjuk és süldeink évesen sokkal többet a 180-190 kg-os élőszárral.

Az egész felhasznált Pekk és Futor mennyiség állatonként három pengő sem kerül.

Ez tehát az a takarékosg, amely egyszerű munkával öszekötve hasznos bízisot.

A „Magyar Nép” bárkivel díjtalan közli a Pekk- és Futor beszerzését, alkalmazásával kapcsolatos tudnivalókat.

Én naponta kapok

PEKK-et

és FUTOR-t

Gazdám a szövetkezetben vásárolja és filérekbe kerül.

A „Magyar Nép” felvilágosít a beszerzés helyéről.

SZERKESZTŐI ZENÉTEK

Alább felsoroltaknak köszönhetünk munkánk a bejelentett új előfizetőkért:

T. F. Nagyteremi, B. A. Kisfalúpos, K. M. Zselyk, R. S. Reessený, K. L. Moolosya, Sz. F. Ludvög.

Előfizetőinkhez! Könyvnaptárunk, amelyet ez alkalommal is Erdélyi Magyar Naptár néven adunk ki, elkészült és annak székküldését megkezdte. — Amint a megelőző években is történt, most is futóüzeműen küldjük szét azon előfizetőinknek, akik nincsenek hátréltakban. Mintán a székküldés több napot igénybe vesz, ezért felkérjük azon előfizetőinket, akik megfordulnak városunkba, keressék fel kiadóhivatalunkat, mert akkor személyesen átadhathatják s ekkor lényegesen hamarabb átvehetik a naptárt, mintha postai úton küldendő el. Naptárt olyan mennyiségben készítetünk el, hogy számítottunk azokra is, akik nem vettek még hátréltakat, de amint az előző években is történt, később kifizették és így a naptárhoz hozzájutottak. Ezért tehát felhívjuk figyelmét mindazon előfizetőinknek, fennálló hátréltak rendezésére, akik még ennek nem tettek eleget, hogy ha kifizetik tartozásukat, a naptárt elküldjük. Ugyancsak megköszönjük a naptárt azon új előfizetőinknek is, akik legelőbb egy félévi

díjat (3 pengő) előre beküldenek kiadóhivatalunkhoz.

A múlt héti, valamint megelőző számainkban felkértük előfizetőinket, hogy az elvesztett, illetőleg román területeken maradt előfizetők helyett új előfizetők jelentkeznek be. Ezen felhívásunkra máris nagyon sok új előfizetőt küldtek be régi előfizetőink, sokan kitöltésbe helyezték, hogy minden elkövetség új előfizetők bejelentésére. Ha nem is tud minden előfizető azonnal egy újat bejelenteni, kérjen mutatvány példányokat olyan ismerősei részére, akiknek lapunk nem jár, de feltételezhető, hogy azt megrendelik, valamint a díjat is fizetik. Ha ennek meglesz a kelő eredménye, akkor pótolni tudjuk az elvesztett előfizetőket.

F. K. Hegyköszöntőre. Előfizetésre 1941 szeptember 1-ig.

G. D. Csikszentmárton. Kérését megfélemlője teljesítettük.

T. J. Bhardiószy. — Előfizetésre a könyvrendelésnél fennmaradt 257 pengővel rendelni 1941 júl. 1-ig.

A közelebb befolyt pénzeket nyugtázzuk: Székelybér-ből: Sz. P. 5 (1939. dec. 31-ig), K. A. 5 (1940-re), M. L. Meronczintimányi 10, N. J. Mezőkölpölgye 6, M. L. Orsofajka 6, R. F. Krasznabétek 6, N. Gy. Gy-é Alsóbölkényi 4, R. Z. Supter 6, K. L. Moolosya 135 (levele szerint könyvvel), R. M. Erkörtvényes 2250 (levele szerint bevezelve), Gy. A.

Székelybara 517, F. M. Szamosardé 6, A. J. Kisbábony 6, F. K. J. Nyárárdcsikfalva 6, S. L. Dés 6, B. A. Ipp 6, B. V. Nagysomkút 6, Sz. L. Ovári 6, K. J. Székes 5, S. I. Székényorizentmárton 5, N. A. Mezőriós 6, I. B. Akosfalva 6, Sz. I. Rév 6, E. F. Pokostelke 5, T. M. Mészteleg 5, B. S. Bihar 6, V. B. Erkörtölök 3350, S. L. Ermiályfalva 6, B. K. F. Gyergyóremete 10, D. K. Csobbfalva 6, E. Gy. Csikszentmiklós 9, B. M. Cofalva 270, B. A. Hatályka 3, B. L. Kőpés 5, H. F. Futásfalva 520, M. G. Pókakeresztr 1470 (könyv elküldve), P. M. Hosszúmező 515, B. Z. Abafája 540. Özv. Cs. J. Szésszombor 230, L. G. Marosvárné Szűcs 5, özv. L. I-né Kohóvölgy 5, Id. I. D. Homoródszentpéter 5, M. A. Homoródszentpéter 5, Sz. M. és E. I. Felsőrákos 10, K. F. Homoródszentpéter 5, B. L. Kisgalambfalva 5, Sch. J. Avasfelsőfalva 6, R. A. és B. S. I. Bés 6, K. A. és özv. K. A-né Almásfygyvernek 22, S. I. Oklánd 6, B. P. Biharosfalva 5, I. I. Szentkatolna 5, B. I. Nyárádszentbenedek 515, P. A. Búrgöz 8, K. Gy. Veics 6, M. F. Apa 5, M. S. Egri 917, Sz. M. Nagyszalonta 6, R. F. Székelyhid 6, P. J. és P. J. Maranarossiget 1040, özv. T. P.-né Csifszentiván 5, B. J. Szováta 30, Sz. D. Diosd 3, özv. B. J.-né Ermiályfalva 6, F. B. Szatmárnémeti 2550, M. J. és K. I. Nagykele 12, B. I. Nagyderzsids 5 pengő.

Tanulj meg!

Mire vigyázunk a toll termelésénél?

A magyarországi tollnak külföldön is jó piaca van. Sajnos azonban, nagyon sokan nem tartják be a szabályokat, amelyek feltétlenül biztosítják a jóminőségű toll termelését. A házi használatra szánt toll gyűjtésénél és előkészítésénél különösen gondatlanul járnak el, mert elég feltétlenül azt tartják, hogy a házánál a gyengébb minőségű toll is megfelel. Amilyen nagy hiba gazdasági tekintetben, hogy nem vigyázunk a tolltermelés szabályaira, éppen olyan hiba a kényelem és esetleg egészség nézőpontjából, ha a házi használatra szánt tollat nem termeljük bejelen.

Tartuk első szabálynak, hogy a fehér tollat sohasem keverjük össze a tarkával. A tépet tollból sohasem szabad forrást beleveterni, mert ez csökkenti értékét. A bizlat baromfiak tollát ne keverjük össze a riedel baromfiak szarvasz tollal. A különböző fajú háziszarvaszok tollát sem szabad összekeverni. Így tehát a tyúkfelek tollát a vízi szarvaszokéval nem szabad vegyíteni gyűjteni.

Az új tollat nem szabad összekeverni a régi tollal. A régi toll lehet molyos, de ha egyáltalán hibátlan is, az új toll közbe keverve, annak értékét nagymértékben csökkenti. Megemlítjük még, hogy a piacra mindig lehetőséget egyézes minőségű árut kell vinni, mert azért lehet legjobban árat elérni.

Nagyon fontos dolog a minőségű tolltermelés nézőpontjából, hogy hogyan és mikor végezzük a tépést. Forrást lehetőséggel nem szabad, mert a forrázott toll kisebb értékű, mint az, amelyet szárazon gyűjtünk. A libát csak

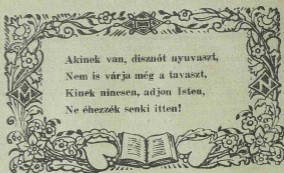
akkor tépjük, ha a tolla kifejedt és megérett. Az érsellen toll tépésével az állatnak nagy fájdalmat okozunk. A toll vége véres és erjedésméket indít.

A liba mellzésére vonatkozólag a következőket tanácsoljuk. Évente csak kétszer szabad mellszetni. A többször való mellszet nem helyes dolog. A mellszeti alkalmával nyert értékes tollat vízszarvaszokban fűgerezniük fel, hogy a levegő minden oldalról érje.

A nád sokféle felhasználása a gyümölcsösben.

Ahol oltó és bőven van nád a közelben, ott a gyümölcsösben igen sokféle módon határozhatjuk. Szalmatarak módjára két sor vízszintes kifeszített dróthoz puha tekony dróttal könnyen és gyorsan hozzáfűzhetjük és így szép, tartós szelvényű idényeket nyerhetünk a törpegyümölcsösökben. Az erősebb szálak a koronaalakításnál mindegyikükön nyíró pálcákba tehetnek jó szolgálatot. A fatorzók teli védelmében is igen jól bevált éppen úgy a nyulak, mint a fagyfoltok védelmében ellen. Különösen a kajszintörzsek bekötözésénél ajánlhatjuk elsősorban, mint amelyek a legbizalmasabbak a fagyfoltosodásra. A gyümölcsök teli elraktározásánál is nagy szerepet kaphat a nád, amennyiben az eltartó helyiségek legeszményibbetől szolgálta, úgyhogy még a padlón is lehet fagymentes telelteni a megfelelően ládázott gyümölcsöt. A nádfelet nagyon jól szigetel: nyáron hideg a telen meleg a padlós alata. Ha egy-egy keresztelével aláírmasztjuk, úgy a szelvényben gyümölcszárított ládik fenekét is nádfelet lehet készíteni, ami nagy megtakarítást jelenthet, ha nagyobb tételekről van szó, emellett elég tartós és könnyű. Ládafeneknek kétszeresen kell alkalmazni a nád.

T. EGYETEMI KÖNYVTÁR
KOLOSZVÁR
Szent György tér
Kibocsátás

Akinek van, disznót nyuvaszt,
Nem is várja még a tavaszt,
Kinek nincsen, adjon Isten,
Ne éhezék senki itten!

Mi történik a gyökerek belsejében?

A gyökér a növény gyomva. A táphálás lehetősége a gyökerek működésén múlik. Régi tudományos tapasztalat, hogy a talajban lévő nyers tápanyagokat vizes oldat formájában csakis a hajszálgyökerek képesek felvenni. Az erősebb, vastagabb gyökerek csak szállító alagutak és meredítő tartó szerkezeti és a fa földfeletti részeinek. A hajszálgyökerek sűrű hálózata az, amelyik sorra jár minden rögöcskét és a tápanyagokat különböző fizikai és élettani törvények alapján fel is szívhatja. A gyökérnek csupán a vége (a csúca) végzi ezt a munkát. Ott egy rendkívül ér-

zékeny, szinte azt mondhatnánk: tájékozódó képességgel felruházott szerv áll, amit tenyészcúscnak nevezünk. A gyökér növekedés útján terjed és éri el az újabb táplálékadást rétegeket. A tenyészcúscs erőteljes szaporodásra alkalmas sejtkekből áll. A sejtek nemcsak nedvet veszik fel, de képesek nedvet ki is bocsátani, melynek segítségével a kőzetet, a talaj ásványi szemcséit megbontják. A nagy vegyi műhelynek, melyből a növényi szervezet áll, tehát már a gyökerek csúcsán vannak előretolt fiókintézetek, ahol a kezdetleges áthasonlítás már megindul.

Téli teendők a baromfi udvarban.

Télen a legfontosabb teendők, hogy minden módon biztosítsuk a baromfióban a meleget. Ha tehát a baromfiót hideg, rakjuk körül szalmajonattal, szalmával vagy szalmás trágyával, hogy ilyen módon biztosítsuk az őiban az enyhébb hőmérsékletet. A baromfiót földje meleg időben elegendő, ha homokkal van felszórva, ilyenkor télen azonban helyes, ha az őt földjét szalmával terítjük be. Ez abból a szempontból is igen célzerű, hogy a baromfiak számára a hideg ellen jó védelmet nyújt.

Nagyon hideg időben a baromfiakat ne engedjük ki. Kint úgy sem találnak élelmet, ellenben megfáznak. Lehetőleg nyujtsunk a baromfiaknak meleg éleiséget. Például nagyon jól beválik a főtt burgonya melegen etetve. A zöldségeket pótoló takarmányok közül megemlítjük a répát és a csiriztatott zabol. Hideg időben az olajos magvak etetése is igen hasznos.

Vigyázzunk arra, hogy a baromfiak ivóvizet legyenek kapva, mert a nagyon hideg víz télen ártalmas.

A zöldségverem hőmérséklete.

A zöldségvermet úgy kell elcséizni, hogy az túlmeleg ne legyen, de amint a hideg odakünn fokozódik, emelhető legyen hőtartóképesége. A termények legelőbbé 1-2 fokot teleg legjobban. Közben azonban gondoskodnunk kell a szellőztetéről, illetőleg a felesleges vízpárák elvezetéséről, mert azok lecsapódnak és a termények elromlanak. Az előmentes szellőztetők beépítése tehát feltétlenül szükséges. Mivel a tetőt, a nádazást nem lehet megbolygatni, a szellőztetők elzárásával lehet a külső hőmérséklet süllyedése esetén a veremben a meleget továbbra is fenntartani. Később, nagy hideg esetén, a verem tetejére rakott szalmás trágyával védjük annak hőmérsékletét.

Nem szabad visszaélni a trágyázással!

Nagyon sokan követik el a hibát, hogy a konyhakertben meg gondolatlanul, igen sok trágyát alkalmazzanak. Erre pedig azt mondhatjuk, hogy a konyhakertben alkalmazott sok trágya nemhogy hasznos lenne, hanem káros. A túlsó trágya ugyanis savanyúvá teszi a konyhakert földjét, sőt annyira megonthatja, hogy néhány évig a konyhakerti nagyon gyenge terméseket fog adni. Eppen ezért a konyhakert trágyázása alkalmával legyünk óvatosok.

Jó étvágyat.

— Jó étvágyat kívánok! — szól a kors-máros vendégéhez.

— Ejnye, szenteltem, hogy merészel ilyen kis porcióhoz jó étvágyat kívánni.